

“Return unto Me ... That I May Heal You”

By Elder S. Mark Palmer
Of the Presidency of the Seventy

«Επιστρέψτε σε μένα... για να σας θεραπεύσω»

Από τον Πρεσβύτερο Σ. Μαρκ Πάλμερ
Της Προεδρίας των Εβδομήκοντα

April 2025 general conference

*There is rejoicing in heaven over those who return.
It is not too late for you to come back.*

*Υπάρχει αγαλλίαση στους ουρανούς για εκείνους
που επιστρέφουν. Δεν είναι πολύ αργά για να
επιστρέψετε.*

We once lived in a home surrounded by majestic trees. Next to the entrance was a beautiful willow tree. One sad night a mighty storm blew, and the willow came crashing down. It lay on the ground with its roots pulled out and was a sorry sight.

I was ready to rev up the chainsaw and cut the tree up for firewood when our neighbour came running out to stop me. He chastised me for giving up on the tree, and he emphatically urged us not to get rid of it. He then pointed to one root still in the ground and said that if we propped the tree up, cut off its branches, and nourished it, the roots would take hold once again.

I was sceptical and doubted how a tree so obviously fallen and in trouble could possibly survive and come back to life. I reasoned that even if it did begin growing again, it would surely not survive the next storm. But knowing our neighbour believed the tree still had a future, we went along with the plan.

And the result? After some time, we saw signs of life as the tree began to take root. Now, 12 years later, the tree is vibrant and full of life, with strong roots, and once again contributing to the beauty of the landscape.

While I meet Saints around the world, I am reminded of this willow tree and how there is hope even when all seems lost. Some once had testimonies of the gospel that were strong and vi-

Κάποτε ζούσαμε σε ένα σπίτι περιτριγυρισμένο από μεγαλοπρεπή δένδρα. Δίπλα στην είσοδο υπήρχε μια όμορφη ιτιά. Μία θλιβερή νύκτα μία δυνατή καταιγίδα φύσηξε και η ιτιά έπεσε. Βρισκόταν στο έδαφος με τις ρίζες της ξεριζωμένες και ήταν ένα θλιβερό θέαμα.

Ήμουν έτοιμος να βάλω μπρος το αλυσοπρίονο και να κόψω το δένδρο για καυσόξυλα, όταν ο γείτονάς μας βγήκε τρέχοντας έξω για να με σταματήσει. Με επέπληξε που υπέθεσα ότι το δένδρο ήταν νεκρό και δεν μπορούσε να θεραπευθεί και αυτός μας παρότρυνε με έμφαση να μην το ξεφορτωθούμε. Κατόπιν έδειξε μία ρίζα που ήταν ακόμη στο έδαφος και είπε ότι αν στηρίζαμε το δένδρο, κόβαμε τα κλαδιά του και το θρέφαμε, οι ρίζες θα συγκρατούνταν ξανά.

Ήμουν επιφυλακτικός και αμφέβαλλα για το πώς ένα δένδρο τόσο εμφανώς πεσμένο και προβληματικό θα μπορούσε να επιβιώσει και να επανέλθει στη ζωή. Σκέφθηκα ότι ακόμα και αν άρχιζε να μεγαλώνει ξανά, σίγουρα δεν θα επεβίωνε της επόμενης καταιγίδας. Αλλά γνωρίζοντας ότι ο γείτονάς μας πίστευε ότι το δένδρο είχε ακόμα μέλλον, προχωρήσαμε με το σχέδιο.

Και το αποτέλεσμα; Ύστερα από λίγο καιρό, είδαμε σημάδια ζωής καθώς το δένδρο άρχισε να ριζώνει. Τώρα, 12 χρόνια μετά, το δένδρο είναι ζωντανό και γεμάτο ζωή με ισχυρές ρίζες και συμβάλλει και πάλι στην ομορφιά του τοπίου.

Καθώς συναντώ Αγίους σε όλο τον κόσμο, μου θυμίζει την ιτιά αυτή και πώς υπάρχει ελπίδα ακόμη και όταν όλα φαίνονται χαμένα. Κάποιοι κάποτε είχαν μαρτυρίες για το Ευαγγέλιο που

brant like the willow. Then, for uniquely personal reasons, those testimonies became weakened, leading to a loss of faith. Others hang on with the slimmest of roots tapping into gospel soil.

Yet again and again, I am inspired by the stories of so many who have chosen to renew their discipleship and come back to their Church home. Rather than discarding their faith and belief like worthless firewood, instead they have responded to spiritual promptings and loving invitations to return.

I attended a stake conference in Korea where a returning member shared: “I thank the brothers for their willingness to accept my lack of faith and my weakness, for reaching out to me, and for the members who are always so kind to me. I still have a lot of friends around me who are less active. It’s funny, but they tell each other to go back to the Church to get their faith back. I think maybe they are all longing for faith.”

To all who are longing for faith, we invite you to come back. I promise your faith can be strengthened as you once again worship with the Saints.

A former missionary from Africa wrote a senior Church leader, apologising and seeking forgiveness for being offended by his teachings about a certain cultural tradition, which then led him to leave the Church. He humbly expressed: “Sadly, the fact that I took offense 15 years ago has made me pay an extremely heavy price. I lost so much—much more than I ever imagined. I am deeply embarrassed by the harm I may have caused along the way, but above all else I am pleased that I have found my way back.”

To all who recognise what you have lost, we invite you to come back so you can once again taste the joyous fruit of the gospel.

A sister in the United States was gone from the Church for many years. Her story of coming back includes powerful lessons for parents and family members who anguish over loved ones who step away. She wrote:

ήταν δυνατές και ζωντανές σαν την ιτιά. Κατόπιν, για μοναδικά προσωπικούς λόγους, αυτές οι μαρτυρίες αποδυναμώθηκαν, οδηγώντας σε απώλεια πίστεως. Άλλοι κρατιούνται με τις πιο λεπτές ρίζες που πατούν στο έδαφος του Ευαγγελίου.

Ωστόσο, εμπνέομαι ξανά και ξανά από τις ιστορίες τόσων πολλών που επέλεξαν να ανανεώσουν την ιδιότητά τους του μαθητού και να επιστρέψουν σπίτι τους, στην Εκκλησία. Αντί να πετάξουν την πίστη και τα πιστεύω τους σαν άχρηστα καυσόξυλα, αντ’ αυτού έχουν ανταποκριθεί σε πνευματικές προτροπές και στοργικές προσκλήσεις να επιστρέψουν.

Παρευρέθηκα σε μία συνέλευση πασάλου στην Κορέα, όπου ένα επιστρέφον μέλος ανέφερε: «Ευχαριστώ τους αδελφούς για την προθυμία τους να αποδεχθούν την έλλειψη πίστεως και την αδυναμία μου, που με προσέγγισαν και για τα μέλη που είναι πάντα τόσο ευγενικά μαζί μου. Έχω ακόμη πολλούς φίλους γύρω μου που είναι λιγότερο ενεργά μέλη. Είναι αστείο, αλλά λένε ο ένας στον άλλον να επιστρέψουν στην Εκκλησία και να ξαναβρούν την πίστη τους. Νομίζω ότι ίσως όλοι λαχταρούν την πίστη».

Προς όλους όσους λαχταρούν την πίστη, σας καλούμε να επιστρέψετε. Υπόσχομαι ότι η πίστη σας μπορεί να ενδυναμωθεί καθώς λατρεύετε ξανά με τους Αγίους.

Ένας πρώην ιεραπόστολος από την Αφρική έγραψε σε έναν ανώτερο ηγέτη της Εκκλησίας, ζητώντας συγγνώμη και συγχώρηση που προσβλήθηκε από τις διδασκαλίες του σχετικώς με μια συγκεκριμένη πολιτισμική παράδοση, οι οποίες τον οδήγησαν να εγκαταλείψει την Εκκλησία. Εξέφρασε ταπεινά: «Δυστυχώς, το γεγονός ότι προσβλήθηκα πριν από 15 χρόνια με έκανε να πληρώσω ένα εξαιρετικά βαρύ τίμημα. Έχασα τόσα πολλά—πολύ περισσότερα από ό,τι είχα ποτέ φανταστεί. Ντρέπομαι βαθύτατα για το κακό που μπορεί να προκάλεσα στην πορεία, αλλά πάνω απ’ όλα χαίρομαι που βρήκα τον δρόμο της επιστροφής».

Προς όλους όσους αναγνωρίζετε τι έχετε χάσει, σας καλούμε να επιστρέψετε, ώστε να μπορείτε και πάλι να γευθείτε τον χαρμόσυνο καρπό του Ευαγγελίου.

Μία αδελφή στις Ηνωμένες Πολιτείες έλειπε από την Εκκλησία για πολλά χρόνια. Η ιστορία της επιστροφής της περιλαμβάνει ισχυρά μαθήματα για γονείς και μέλη της οικογένειας που αγωνιούν για τους αγαπημένους τους που

“I could list a myriad of reasons for why I walked away from the Church, the gospel, and in a way, my family. But they really don’t matter. I didn’t make one big decision to leave the Church—I probably made a thousand choices. But one thing I have always known is that my parents did make one big decision, and they stuck to it. They decided to love me.

“I couldn’t possibly know how many tears have been shed, how many sleepless nights, nor how many heartfelt pleading words of prayer have been uttered on my behalf. They didn’t call me out on my sins; rather, they called out to me in my sinfulness. They didn’t make me feel unwelcome in their home and at family gatherings; any of those feelings were of my own doing. Instead, they continued to welcome me. They must have seen my light dim over time. But they knew that the person I was back then was just a shadow of who I was yet to become.

“Just as my path away from the Church was complex, so was my way back. But one thing that was not hard about coming back was the feeling of being back home where I belong.”

My message today is especially to all who once felt the Spirit but question whether there is a way back or a place for you in the restored Church of Jesus Christ. It is also for any who are barely hanging on or who are tempted to step away.

This message is not a challenge, and it is not a condemnation. It is an invitation, extended with love and a sincere desire to welcome you back to your spiritual home.

I have prayed that you will feel the witness of the Holy Ghost as you now hear this loving invitation and magnificent promise from our Saviour, Jesus Christ:

“Will ye not now return unto me, and repent of your sins, and be converted, that I may heal you?”

Every week many are responding to the Saviour’s invitation by returning to discipleship and Church activity, quietly and humbly seeking

απομακρύνονται. Έγραψε:

«Θα μπορούσα να απαριθμήσω μυριάδες λόγους για τους οποίους απομακρύνθηκα από την Εκκλησία, το Ευαγγέλιο και κατά κάποιον τρόπο, από την οικογένειά μου. Αλλά πραγματικά δεν έχουν σημασία. Δεν πήρα μια μεγάλη απόφαση να φύγω από την Εκκλησία – έκανα πιθανώς χίλιες επιλογές. Όμως ένα πράγμα που πάντα ήξερα είναι ότι οι γονείς μου πήραν μια μεγάλη απόφαση και έμειναν πιστοί σε αυτήν. Αποφάσισαν να με αγαπούν.

»Δεν μπορούσα να ξέρω πόσα δάκρυα έχουν χυθεί, πόσες άγρυπνες νύκτες, ούτε πόσα εγκάρδια παρακλητικά λόγια προσευχής έχουν λεχθεί εκ μέρους μου. Δεν με επέκριναν για τις αμαρτίες μου, αντίθετα, προσφέρονταν να βοηθήσουν μέσα στην αμαρτωλή συμπεριφορά μου. Δεν με έκαναν να αισθάνομαι ανεπιθύμητη στο σπίτι τους και στις οικογενειακές συγκεντρώσεις. Όλα αυτά τα συναισθήματα ήταν δικό μου λάθος. Αντιθέτως, συνέχισαν να με καλωσορίζουν. Πρέπει να είδαν το φως μου να θολώνει με την πάροδο του χρόνου. Αλλά ήξεραν ότι το άτομο που ήμουν τότε ήταν απλώς μια σκιά αυτού που επρόκειτο να γίνω.

»Ακριβώς όπως η πορεία μου μακριά από την Εκκλησία ήταν περίπλοκη, έτσι ήταν και ο δρόμος της επιστροφής μου. Όμως ένα πράγμα που δεν ήταν δύσκολο να επιστρέψω ήταν η αίσθηση ότι ήμουν πίσω στο σπίτι όπου ανήκω».

Το μήνυμά μου σήμερα είναι ιδίως προς όλους όσοι κάποτε ένιωσαν το Πνεύμα, αλλά αναρωτιούνται αν υπάρχει τρόπος επιστροφής ή θέση για εσάς στην αποκατεστημένη Εκκλησία του Ιησού Χριστού. Είναι επίσης για όσους μετά βίας κρατιούνται ή όσους μπαίνουν στον πειρασμό να απομακρυνθούν.

Αυτό το μήνυμα δεν αποτελεί πρόκληση ούτε καταδίκη. Είναι μια πρόσκληση, που απευθύνεται με αγάπη και με την ειλικρινή επιθυμία να σας καλωσορίσουμε πίσω στην πνευματική σας οικία.

Έχω προσευχηθεί ώστε να αισθανθείτε τη μαρτυρία του Αγίου Πνεύματος καθώς ακούτε τώρα αυτήν τη στοργική πρόσκληση και υπέροχη υπόσχεση από τον Σωτήρα μας Ιησού Χριστό:

«Δεν θα επιστρέψτε σε μένα, και δεν θα μετανοήσετε για τις αμαρτίες σας και δεν θα μεταστραφείτε, για να σας θεραπεύσω;»

Κάθε εβδομάδα πολλοί ανταποκρίνονται στην πρόσκληση του Σωτήρος, επιστρέφοντας στην ιδιότητα του μαθητού και στη δραστηρι-

the healing that Jesus promises. And contrary to narratives which sometimes circulate, record numbers of our young people are choosing to stay strong and to grow their faith in Jesus Christ.

When some of Jesus's followers in Capernaum found His teachings hard and chose to leave, He turned to His Apostles and asked, "Will ye also go away?"

This is the question we each must answer as we face our individual times of testing. Peter's response to Jesus is timeless and resounding: "To whom shall we go? thou hast the words of eternal life."

So as you consider the Saviour's invitation to return unto Him, what might you learn from the story of the willow tree?

The journey back is often not easy or comfortable, but it is worth it. When our willow was stood back up, all its branches were cut away. It was not pretty. We too may feel vulnerable as we discard old ways and are stripped of pride. Focusing your faith on Jesus Christ and His gospel—the trunk and the roots—will give you the hope and the courage to take that first step back.

It took many years for our willow to regain its former strength and beauty. Now it is even stronger and more beautiful than before. Be patient as your faith and testimony also grow. This includes not taking offense at thoughtless comments like "Where have you been all these years?"

The willow would never have survived without constant care and nourishment. You will nourish your faith and your testimony as you feast at the sacrament table each week and as you worship in the house of the Lord.

Just as the willow needed sunshine for its branches and leaves to grow again, so your testimony will grow as you stay sensitive to the feelings and the witness of the Spirit. Learn from Amulek, who described his time as a less-active member by saying, "I was called many times and I would not hear."

ότητα στην Εκκλησία, επιζητώντας ήσυχια και ταπεινά την ίαση που υπόσχεται ο Ιησούς. Και εν αντιθέσει με τα αφηγήματα που ενίοτε κυκλοφορούνται, αριθμός ρεκόρ των νέων μας επιλέγουν να παραμείνουν δυνατοί και να αυξήσουν την πίστη τους στον Ιησού Χριστό.

Όταν κάποιοι από τους οπαδούς του Ιησού στην Καπερναούμ βρήκαν τις διδασκαλίες Του δύσκολες και επέλεξαν να φύγουν, Εκείνος εστράφη προς τους Αποστόλους Του και ρώτησε: «Μήπως κι εσείς θέλετε να φύγετε;»

Αυτή είναι η ερώτηση που ο καθένας μας πρέπει να απαντήσει καθώς αντιμετωπίζουμε μεμονωμένες περιόδους μας δοκιμασιών. Η απάντηση του Πέτρου στον Ιησού είναι διαχρονική και ηχηρή: «Σε ποιον θα πάμε; Εσύ έχεις λόγια αιώνιας ζωής».

Επομένως, καθώς συλλογίζεστε την προτροπή του Σωτήρος να επιστρέψετε σε Εκείνον, τι θα μπορούσατε να μάθετε από την ιστορία της ιτιάς;

Το ταξίδι της επιστροφής συχνά δεν είναι εύκολο ή άνετο, αλλά αξίζει τον κόπο. Όταν η ιτιά μας σηκώθηκε ξανά, όλα τα κλαδιά της κόπηκαν. Δεν ήταν όμορφη. Μπορεί και εμείς να νιώθουμε ευάλωτοι καθώς απορρίπτουμε τους παλιούς τρόπους και απογυμνωνόμαστε από την υπερηφάνεια. Η εστίαση της πίστης σας στον Ιησού Χριστό και στο Ευαγγέλιό Του –τον κορμό και τις ρίζες– θα σας δώσει την ελπίδα και το θάρρος να κάνετε αυτό το πρώτο βήμα πίσω.

Χρειάστηκαν πολλά χρόνια για να ανακτήσει η ιτιά μας την προηγούμενη δύναμη και ομορφιά της. Τώρα είναι ακόμα πιο δυνατή και πιο όμορφη από πριν. Να είστε υπομονετικοί καθώς μεγαλώνουν επίσης η πίστη και η μαρτυρία σας. Αυτό περιλαμβάνει το να μην προσβάλλεστε από απερίσκεπτα σχόλια του τύπου «Πού ήσουν όλα αυτά τα χρόνια;»

Η ιτιά δεν θα είχε επιβιώσει ποτέ χωρίς συνεχή φροντίδα και θρέψη. Θα γαλουχείτε την πίστη και τη μαρτυρία σας καθώς μεταλαμβάνετε κάθε εβδομάδα στην τράπεζα της μεταλήψεως και λατρεύετε στον οίκο του Κυρίου.

Ακριβώς όπως η ιτιά χρειαζόταν ηλιοφάνεια για να μεγαλώσουν ξανά τα κλαδιά και τα φύλλα της, έτσι θα μεγαλώσει και η μαρτυρία σας καθώς παραμένετε ευαίσθητοι στα συναισθήματα και τη μαρτυρία του Πνεύματος. Μάθετε από τον Αμουλέκ, ο οποίος περιέγραψε την εποχή του ως λιγότερο ενεργό μέλος, λέγοντας: «Εκλήθην πολλές φορές και δεν ήθελα ακούσω».

My neighbour knew what the willow could once again become. So too the Lord knows your divine potential and what your faith and your testimony can become. He will never give up on you. Through the Atonement of Jesus Christ, all that is broken can be healed.

I witness that there is rejoicing in heaven over those who return. You are needed, and you are loved. I testify that Jesus Christ is our Saviour and that He blesses all who return unto Him with greater peace and with great joy. His arms of mercy are not folded but are open and extended to you. It is not too late for you to come back. With all the love in our hearts, we welcome you home. In the name of Jesus Christ, amen.

Ο γείτονάς μου ήξερε τι θα μπορούσε να γίνει ξανά η ιτιά. Έτσι και ο Κύριος γνωρίζει τις θείες σας δυνατότητες και τι μπορεί να γίνει η πίστη και η μαρτυρία σας. Δεν θα σας εγκαταλείψει ποτέ. Μέσω της Εξιλεώσεως του Ιησού Χριστού, όλα όσα έχουν σπάσει μπορούν να θεραπευτούν.

Καταθέτω μαρτυρία ότι υπάρχει αγαλλίαση στους ουρανούς για εκείνους που επιστρέφουν. Σας χρειάζονται και σας αγαπούν. Καταθέτω μαρτυρία ότι ο Ιησούς Χριστός είναι ο Σωτήρας μας και ότι ευλογεί όλους που επιστρέφουν σε Εκείνον με μεγαλύτερη ειρήνη και μεγάλη χαρά. Οι βραχίονες της ευσπλαχνίας Του δεν είναι διπλωμένοι, αλλά είναι ανοικτοί και εκτείνονται προς εσάς. Δεν είναι πολύ αργά για να επιστρέψετε. Με όλη την αγάπη στην καρδιά μας, σας καλωσορίζουμε στο σπίτι. Στο όνομα του Ιησού Χριστού, αμήν.